

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт



ХОВД АЙМГИЙН БУЯНТ СУМЫН НУТАГТ ХЭРЭГЖИХ “ХОВД ЭКО ЦЕМЕНТ” БАРУУН БҮСИЙН ЦЕМЕНТИЙН ҮЙЛДВЭР ТӨСЛИЙН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

“Вестерн Холд” ХХК Улсын бүртгэлийн дугаар: 1611002075

Регистрийн дугаар: 4065115

ХЯНАСАН:

ХОВД БОАЖГ-ЫН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН:(Б. Солонго)

БИЕЛЭЛТИЙГ ТАЙЛАГНАСАН:

“ВЕСТЕРН ХОЛД” ХХК-НЫ ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ:(Э.Энхбат)

ТАЙЛАН ГАРГАСАН:

“ВЕСТЕРН ХОЛД” ХХК БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН.....(М. Цэнгүүн)

ХОВД ЭКО ЦЕМЕНТ ҮЙЛДВЭРИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Ховд эко цементийн үйлдвэрийн ерөнхий мэдээлэл

Төслийн нэр :	“Ховд Эко Цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэр төсөл
Төсөл хэрэгжүүлэгч :	“Вестерн Холд” ХХК Улсн бүртгэлийн дугаар 1611002075 Регистрийн дугаар: 4065115
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг :	Ховд аймаг, Жаргалант , Баатархайрхан, Амарсанаагийн гудамж-1 тоот
Төслийн ач холбогдол :	Цемент үйлдвэрийн үндсэн түүхий эд болох шохойн чулуу орддоо түшиглэн, мөн баруун бүсийн 5 аймгийн цементийн хэрэгцээг бүрэн хангахуйц орчин үеийн дэвшилтэт технологи бүхийг цементийн үйлдвэр байгуулж, цемент үйлдвэрлэх замаар баруун бүсийн алс хязгаар нутагт амьдарч буй ард иргэдийг олон улсын стандартад бүрэн нийцсэн, чанартай бүтээгдэхүүнээр үнийн хямд ,тогтвортой нөхцөлөөр хангаж, аятай тухтай амьдрах нөхцөл бололцоог бүрдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.
Төслийн байршил :	Ховд аймгийн Буянт сумын нутаг Норжинхайрхан баг Шохойт болон Цахирын ордын дэргэд аймгийн төвөөс 15километр, Буянт сумаас 16 километрт байрлана.

Зураг 1. Төслийн талбайн байршил



Хүснэгт 1. Төслийн талбайн солбицол

Эргэлтийн (булангийн цэгийн дугаар)		X	Y
Төслийн талбай	1	5328574.377	406412.294
	2	5328832.828	406573.825
	3	5328470.911	407132.564
	4	5328216.919	406971.217

1.2 Төслийн тодорхойлолт, хүчин чадал

1.2.1 Төслийн тодорхойлолт

Тус төслийн зорилт нь гаднын харат байдлыг таслан зосгоож дотооддоо цементийн үйлдвэрлэж, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, үйлдвэр барихаар 1000тн чулуунцар буюу жилд 250.000 тн Европ стандартын цемент үйлдвэрлэх хүчин чадалтай үйлдвэр байх бөгөөд тус үйлдвэр ашиглалтанд орсоноос баруун бүсийн аймгуудын цементийн хэрэгцээг бүрэн хангаад зогсохгүй Монгол Улсын цементийн одоогийн нийт импортыг бууруулах боломжийг нээж өгч байна.

Хамгийн чухал нь томоохон барилга байгууламжид шаардагдах өндөр чанар стандарт бүхий цементийг эх орондоо хуурай аргаар буюу хамгийн сүүлийн үеийн дэвшилтэт технологи бүхий ус, цахилгаан хамгийн бага зарцуулдаг технологиор үйлдвэрлэхээр энэхүү төслийг эхлүүлээд байна.

Ховд аймаг нь Баруун бүсийн хөгжлийн тулгуур төв болон хурдацтай хөгжиж байгаа ба хойд талаараа Увс аймагтай, зүүн талаараа Баян-Өлгий аймагтай, баруун талаараа Завхан аймагтай, урд талаараа Говь-Алтай аймагтай тус тус хил залгаа байрладаг. Баруун аймгуудыг дэд бүтцийн салбар ялангуяа барилгын салбарын хурдацтай хөгжлийг дагаад түүхий эд , материалын хэрэглээ өсөж байна. Барилгын суурь түүхий эд болсон цементийн хэрэглээг хангах өндөр хүчин чадал бүхий олон улсын стардартад нийцсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэн гаргах үйлдвэрийг зайлшгүй барих шаардлагатай байна.

Цементийн үйлдвэр барих Бидний хийсэн судалгаа, шинжилгээний үр дүнд дараах боломж, давуу тал харагдаж байна. Үүнд:

1. Портланд Цементийн үйлдвэр үндсэн түүхий эдийн нөөц Ховд аймагт өргөн тархсан байна. Цементийг дотоодын зах зээлд төдийгүй экспортлох боломжтой байна.
2. Ховд аймагт жилдээ 250 мянган тонн хүчин чадалтай цементийн үйлдвэр байгуулах төсөл нь хөрөнгө оруулалтыг нөхөх, бүсийн хэмжээнд барилгын үндсэн материал болох цементээр хангах, барилгажилтыг хөгжүүлэх хамгийн зохистой, үр ашигтай хувилбар нү

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

3. Түүхий эдийн нөөц хангалттай тул цаашид хөгжлийн шаардлагаар үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх боломжтой.
4. Монгол орны цемент үйлдвэрлэлийн практик, дэлхийн практик тулгуурлан хамгийн оновчтой тоног төхөөрөмж, технологийн сонголтыг хийх зорилго тавьж, салбарын тэргүүлэх мэргэжилтнүүдийг төсөлдөө оруулсан болно.

1.2.2 Ховд эко цементийн үйлдвэрийн хүчин чадал

Тоног төхөөрөмжийн өөрийн бүрэн хүчин чадал нь жилд 250.000 тонн цемент үйлдвэрлэхээр суурилагдсан. Бүтээгдэхүүний стандарт нь Монгол улсын MNS 0974: 2008 стандарт, олон улсын ISO 9001, 14001, 18001 стандартыг ханган ажиллана.

Үйлдвэрт ашиглаж буй тоног төхөөрөмжийн жагсаалт

Д. д	Машин механизм ын нэрс	Тоо	Зураг
1	Экскаватор	2	
2	Ковш	3	
3	Бульдозер	1	
4	Автогрейдер	1	
5	Доргиурт индүү	1	
6	Хово самосвал	4	
7	Усны машин	1	
8	Автобус (Ажилчидын)	2	

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

9	Сэрээт ачигч	4	
10	Маяти кран	1	

2.1 Цаг уур, уур амьсгалын үндсэн үзүүлэлтүүд

Судалгааны нутагт хамрагдах Ховд хот орчмын район нь уур амьсгалын мужлалын хувьд гандуу дулаан зунтай, хахир хүйтэн өвөлтэй, хээрийн ба цөл хээрийн шилжилтийн бүсэд хамрагдана.

Ховд хот нь хүйтэвтэр урт өвөлтэй, халуун богино зунтай, хавар намар нь урт үргэлжилдэг. Ховд хот орчмын районы агаарын 1 дүгээр сарын дундаж температур нь -25.5°C , 7 дугаар сарын агаарын дундаж температур нь $+19.1^{\circ}\text{C}$, жилийн дундаж агаарын температур нь -0.5°C орчим байна.

Хүснэгт 3. Ховд хотын уур амьсгалын олон жилийн дундаж үзүүлэлтүүд

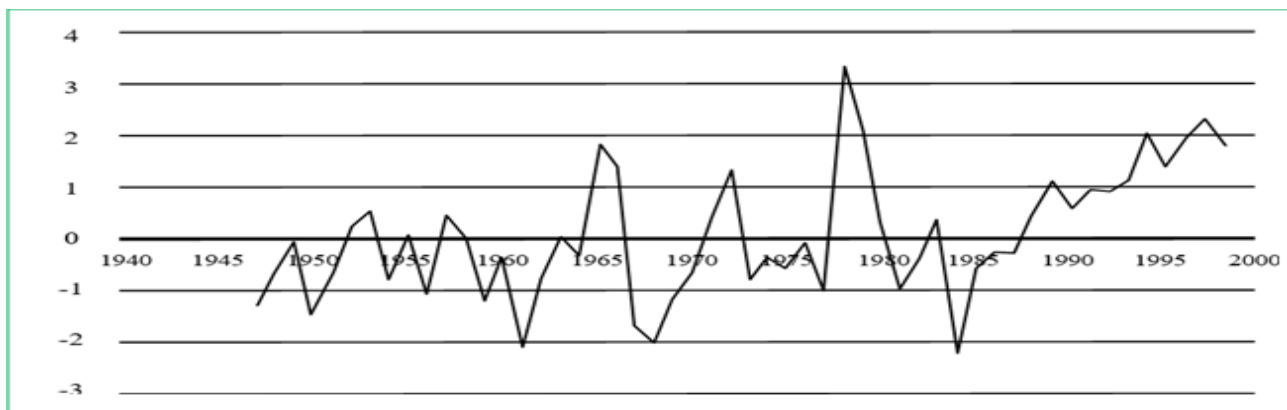
№	Үндсэн үзүүлэлтүүд	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Температур	-25.5	-20.7	-7	4.4	11.1	17.1	19.1	17	10.8	1.8	-10.4	-21.4
2	Тунадас (мм-ээр)	2	2	2	5	14	18	30	30	11	4	2	2
3	Салхи (м/с-ээр)	0.8	1.2	1.9	2.9	2.8	2.1	1.8	1.7	1.8	1.9	1.7	1
4	Даралт (мб-аар)	865.3	863.3	860.4	860	858.3	855.7	854.3	856.6	860.1	862.7	863.8	864.6

Ховд хот түүний орчмын уур амьсгал нь дэлхийн умард сэрүүн бүсийн эх газрын эрс тэс уур амьсгалын ерөнхий зүй тогтолтой бөгөөд энэ нь Их Нууруудын Хотгорын байгаль цаг уурын онцлог, газарзүйн байршил, гадаргын өндөр, хүрээлэн байгаа уул нуруудаас ихээхэн хамаардаг.

Температурын үйл явц: Уур амьсгалын өөрчлөлт, дулааралтыг илтгэгч цаг уурын нэг элемент бол агаарын температур юм. Ийм учраас агаарын температурын олон жилийн ажиглалтын материалыг ашиглав. Ховд аймгийн хэмжээнд сүүлийн 60 жилийн дотор тохиолдсон 11 дулаан жилийн 8 нь 1990 оноос хойш явагдсан бөгөөд хамгийн их утга нь 1996- 1998 оны хооронд тохиолджээ.

Зураг 2. Ховд хотын агаарын температурын олон жилийн явц (1947-2000 он)

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт



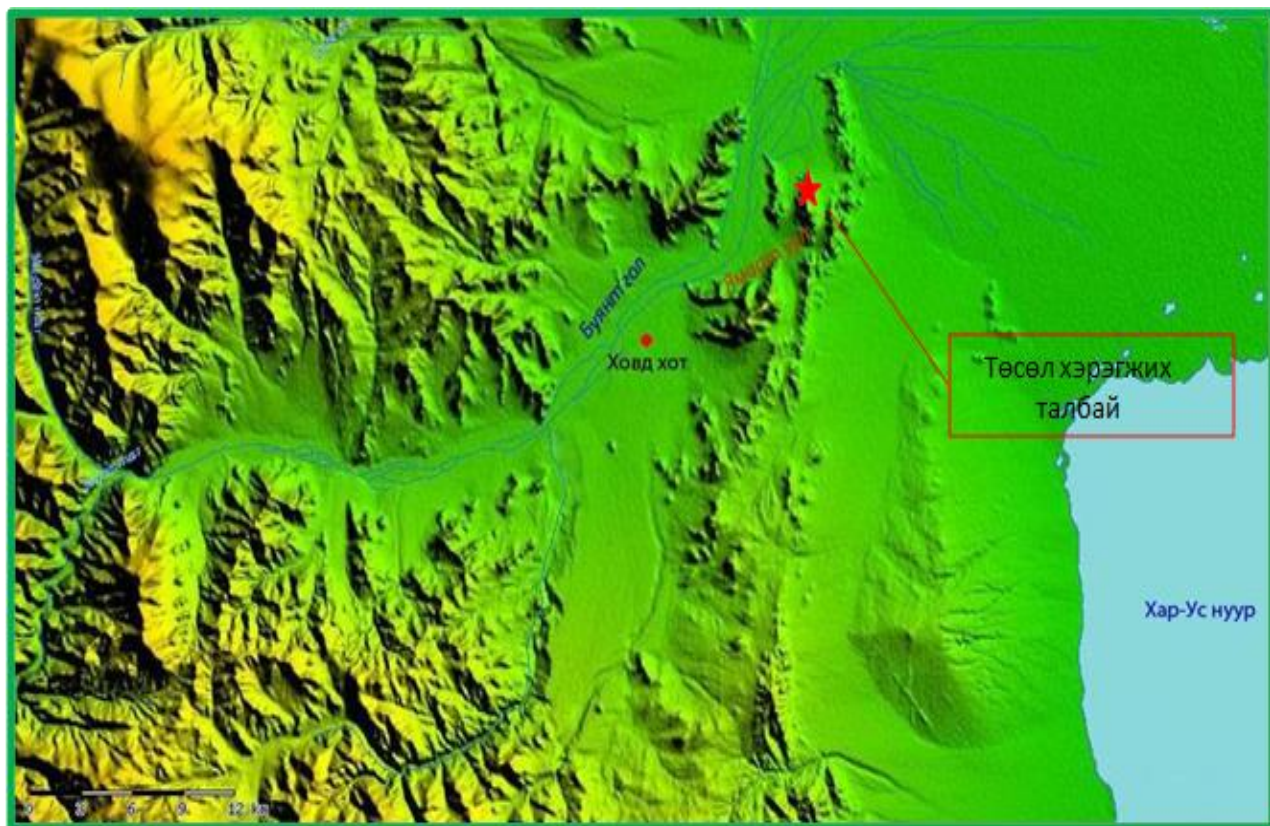
Хур тунадасны явц: Агаарын орчил урсгал орон нутгийн хотгор гүдгэрийн байдал, газрын гадаргын ууршилт зэргээс нөхцөлдөн хур тунадасны горим тодорхойлогддог. Ховд хотод унасан хур тунадасны олон жилийн явцаас харахад 1947, 1958 онуудад 210-229мм хур тунадас унасан нь хэвийн хэмжээнээс 90-100мм-ээр их, 1948-1951 онд 71-74мм тунадас унасан нь хэвийн хэмжээнээс 46-49мм-ээр бага байна. 1970-2000 онуудын судалгаагаар Ховд хотод 1981 онд хамгийн бага буюу 4.1мм тунадас унаж байсан бол 1987 онд хамгийн их буюу 106.5мм тунадас унасан байна.

Хур тунадасны жилийн дундаж утга 1970-1984 онуудад 6.44мм байсан бол 1985-1999 онуудад дунджаар 69.48мм болсон байна. Үүнээс үзэхэд Ховд хотод хур тунадасны хэмжээ нь 15 жилийн үечлэлтэйгээр өөрчлөгдөж байсан гэж дүгнэж болохоор байна.

2.2 Газрын гадарга, хэвлий

Судалгааны объект болох Ховд хот орчмын район нь гадаргын хувьд дундаж өндөр уул, нам уул, уул хоорондын хөндий, налуу тал гэсэн хотгор гүдгэрийн үндсэн хэв шинжүүдэд хамаарагдана. Геоморфологийн мужлалаар Сибирийн геоморфологийн их муж, Монгол Алтайн мужийн Монгол Алтайн өмнөдийн дэд мужид хамрагдана.

Зураг 3 Ховд хот орчмын газрын гадаргын хэлбэр



Судалгааны районд дундаж өндөр уулс (2000-2500 м), нам уулс (1500-2000 м), уулс хоорондын хөндий, налуу тал, голын хөндий гэсэн хотгор гүдгэрийн үндсэн хэв шинжүүд тархжээ. Үүнд:

1. Судалгааны районд хамрагдах уулсаас дундаж өндөр уулст Хойд Ямаат Улаан уул (2047.7м), Урд Ямаат Улаан уул (2026.4м) тус тус орно. Эдгээр уулс нь шовх оройтой, эгц хажуутай, бэл нь богино бөгөөд шууд голын хөндийтэйгөө залгана.
2. Нам уулсад нь: Улаан богоч (1710.6 м), Бичигтийн хөтөл (1647.2 м), Хар толгой уул (1624 м), Баатархайрхан уул (1606 м), Бугат уул (1727.4 м) тус тус орно. Эдгээр уулс нь шовхдуу оройтой, налуу хажуутай бэл нь богино бөгөөд шууд уул хоорондын хөндийд, налуу тал зарим хэсгээрээ голын хөндийтэйгөө залгана.
3. гадаргатай районд Ховд хотын төв, Урд Улаан уул, Бичигтийн хөтөл, Баатархайрхан уулын Судалгааны районд хамрагдах нутгаас уул хоорондын хөндий болон налуу талархаг хооронд орших хэсэг орно. Энд гадарга нь голын хөндийрүүгээ аажим налуу, талархаг байна.
4. Голын хөндий нь эхэн хэсэгтээ V маягийн хэлбэртэй байдаг бол адаг руугаа U маягийн хөндийд орох ба голын татам хөндийн сайн хэлбэржсэн хэсгээрээ ширэгтэй боловч хайргархаг гадарга зонхилно. Буянт голын хөндий нь урсгалын дунд хэсгээрээ хөндий нь ихэнхдээ сайн хэлбэржиж дэнж үүсгэсэн байдаг. Судалгааны районы гадаргын налуу нь Буянт голын хөндий орчимд 3°, нам болон дундаж өндөр уулсдаа 6° - 12° налуутай, налуу

тал ба уул хоорондын хөндийдөө 3° - 6°- ын налуу гадаргатай байна. Гадаргын хэрчигдлийн шигүү нь хойд Улаан уул орчимд 4000-6000 м, бусад хэсгээрээ 1000-2000 м байна. Гадаргын хэрчигдэлийн гүн нь хойд ба урд Ямаат Улаан уулын районд 800- 1000 м байна. Бусад хэсгээрээ 600-800 м тус тус байна.

2.3 Хөрсөн бүрхэвчийн төлөв байдал

Төсөл хэрэгжиж буй талбайн Монгол орны хөрс - газар зүйн мужлалаар Төв азийн хөрс - био уур амьсгалын их мужийн Говийн их мужийн Монголын өрнөд дэд мужийн Хяргас-Хар нуурын тойрогт хамаарна.

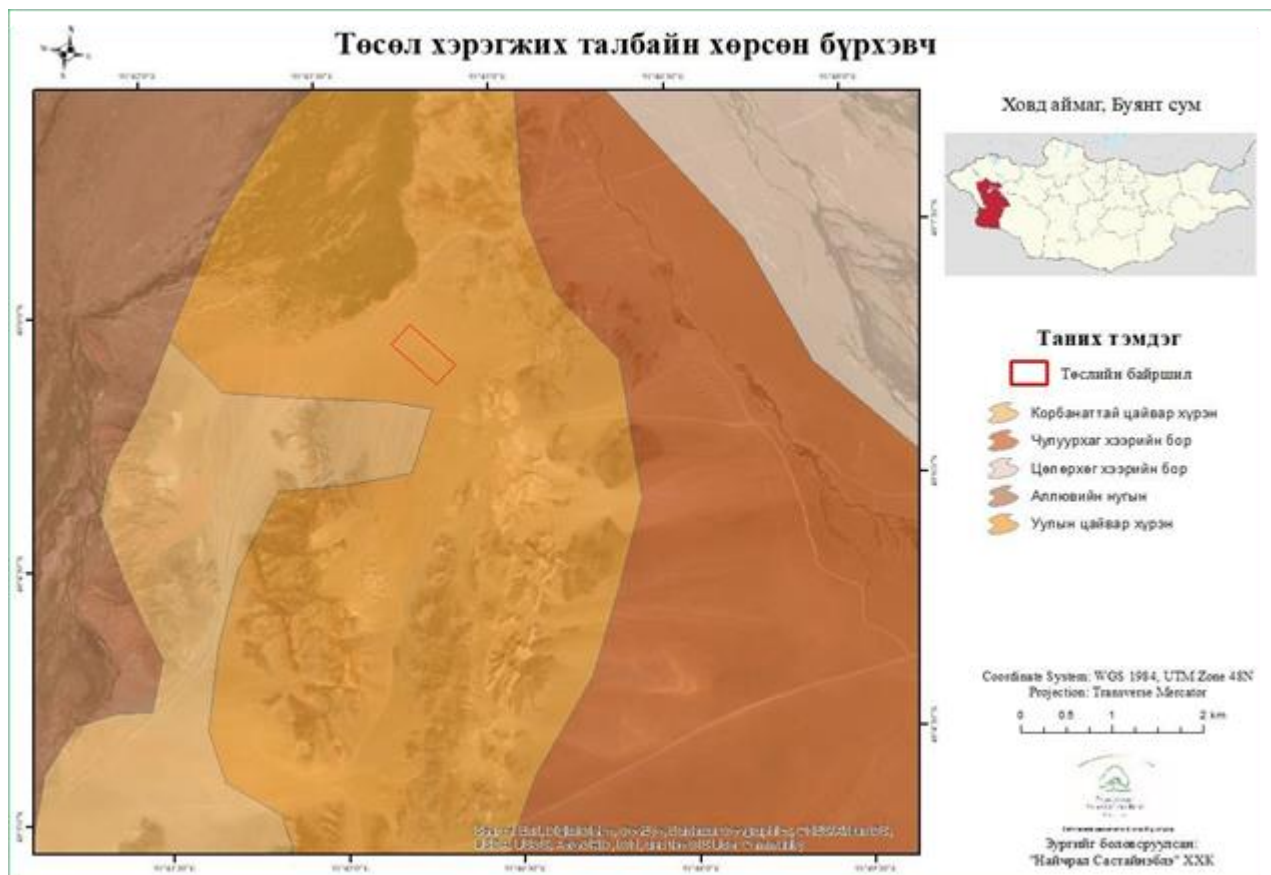
Төсөл хэрэгжих талбайд хөрсний зүсэлт хийж үзэхэд дараах шинж тэмдгийг үзүүлж байна. Үүнд:

- Микро рельефийн хувьд уулын хажуу бэл, гадаргын налуу 4°
- Ургамлын бүлгэмдэл: Цөлөрхөг хээрийн бүлгэмдэл
- Ургамлын бүрхэц: 19%

А үе 0-10см	Цайвар бор өнгөтэй, ургамлын үндэс дунд зэрэг, элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй, бүтцийн хувьд жижиг бөөмөрхөг, хуурай, хил тэгш, нягтавар, шилжилт аажим, давсны хүчлийн уусмалд сул буцалж байна.
В үе 10-58см	Цайвар бор өнгөтэй, ургамлын үндэсгүй элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй, нягтавар, чийглэг, шилжилт аажим, хил долгиорхог, давсны хүчлийн уусмалд сул буцалж байна.
С үе 58-80см	Зэгэл саарал өнгөтэй, ургамлын үндэсгүй, нягтавар, хөнгөн шавранцар механик бүрэлдэхүүнтэй чийглэг, давсны хүчлийн уусмалд буцалж байна.

Ховд хотын урд хэсэг, Элсэн толгой орчимд тархах цөлөрхөг хээрийн бор хөрсний ялзмагийн агууламж бага А үед 1.02%, В үед 0.86%, уусмалын орчин А үед 7.8, В үед 8.3, С үед 8.1, хөрсний механик бүрэлдэхүүний хувьд элсэрхэг, хуурай, салхины үйл ажиллагаанд идэвхтэй өртсөн, хөрсний өнгөн хэсгийн нарийн ширхэгт зүйл хийсэн алдагдсан, ялзмагийн үелэл нимгэн. Хөрсний уусмалд HCO_3 3.0-5.2мг/экв, Cl 2.4-2.6мг/экв, Na 1.0-3.5мг/экв, Ca 0.2- 0.8мг/экв ионы агууламжтай.

Зураг 4. Төсөл хэрэгжих талбайн хөрсөн бүрхэвч



2.4 Гадаргын болон газрын доорхи ус

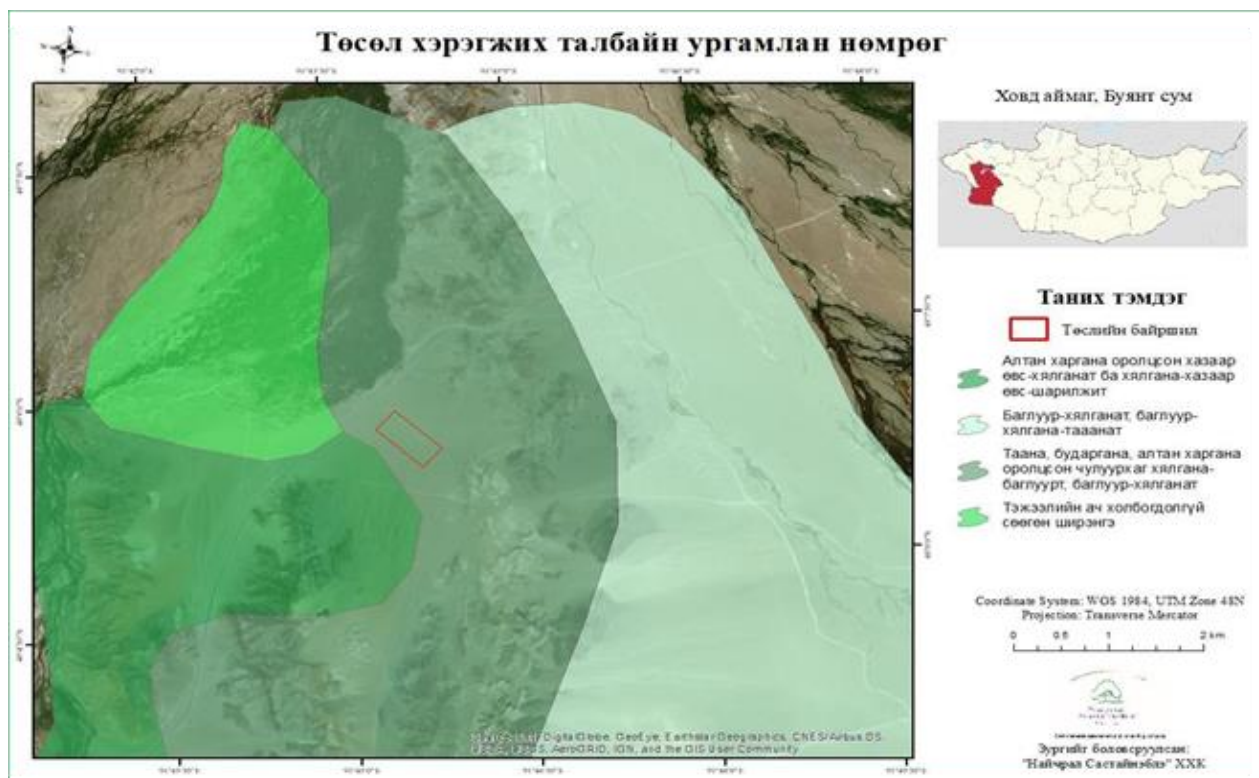
Гидрогеологийн мужлалаар тус район нь Түр зуурын элбэг тэжээлтэй ай савын хэсэг болох Монгол Алтайн депрессид хамаарагдана. Төсөл хэрэгжих бүс нь Гол, эх газрын нуурын гаралтай хурдас дахь дундаж ундаргатай уст давхаргаас бүрдэх ба Дөрөвдөгчийн элс, хайрганцар, элсэнцэр, сайр, сайрганцар мөн Дээд цэрдийн элсжин, элс, хөрзөн, хайргажин зэрэг бүрдэлтэй байна. Ховд хот орчмын судалгааны район нь ус зүйн сүлжээний хувьд төв Азийн гадагш урсгалгүй ай савд багтана.

Судалгааны районы төв хэсгээр дайран өнгөрөх Буянт гол нь Монгол Алтайн хойд хажуугаас эх аван урсдаг. Буянт голын судалгааны районд хамрагдах хэсэг нь 28км үргэлжлэх бол энэ орчимд урсгалын хурд нь 2.5 м/сек, гүн нь 0.4-1 м байна. Буянт гол тус районы өмнөд хэсэгт орших Бугат үзүүрээс эхлэн 2 салаалан урсах ба Их гүүрээс дахин нэг салаа нэмэгдээд Улаан богочоос эхлэн буцаж нийлнэ. Ховд хотын төвийн хойгуур салаалан урсах Буянт голын 2 салааг нутгийнхан Их ба Бага гол гэж нэрлэн иржээ. 1990 оноос өмнө Их ба Бага голын заагт Ховд хот бараг бүх айлууд зусланд гардаг байснаа сүүлийн жилүүдэд бараг больжээ. Буянт голын хөндийг ойжуулах зорилгоор Бугат үзүүрээс эхлэн гүүр хүртэл мод тарьсан боловч хамгаалалтгүйн улмаас ургаагүй, 1990 оноос хойш Ногоон хувьсгал хөтөлбөрийн дагуу Бугат үзүүрийн орчмоос суваг татаж талын хашааг усжуулсан, тариалангийн талбай эрс нэмэгдсэн, хэтэрхий олон салаа шуудуу татах болсон зэрэг шалтгаантай холбоотой Буянт голын усны төвшин нь үндсэн голдиролдоо багасаж адагтаа Ховд голд нийлдэг байснаа больжээ.

2.5 Ургамлын нөмрөгийн төлөв байдал

Ургамал газар зүйн мужлалын хувьд тус район нь Евроазийн хээрийн их мужийн, Төв азийн муж, Алтайн хээрийн дэд хэв шинжийн ургамалтай.

Зураг 5. Төслийн талбайн ургамлан нөмрөг



Ховд хотын Хойд ба Урд Ямаат Улаан уулын орчим хэсэг нь Их нууруудын хотгорын дэд мужид, үлдэх хэсэг нь Монгол Алтайн уулын дэд хэв шинжид харьяалагдана. Буянт голын хөндий орчимд голын аллювийн нугын мараалаг хөрс тархсан газраар дэрст, түнгэд, давсаг үетэнт, үетэн алаг өвс болон алаг өвс үетэнт бүлгэмдлүүд орчин зүйн эрэмбээр тархсан байна.

Хойд ба Урд Ямаат Улаан уулын орчимд элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй цайвар хүрэн хөрс зурвас байдлаар орж ирэх ба энд харгана, хуурайсаг алаг өвс бүхий заримдаг сөөгөнцөр-дэгнүүлт, үетэн-хялганат хэвшил голлож монгол өвс тархсан байна.

Төсөл хэрэгжих нутаг болох Бичигтийн хөтөл, Элсэн толгой орчмын районд талын ба нам уулсын нимгэн цайвар хөрсөн дээр чулуусаг алаг өвс, агь, ерхөгт болон агь-дорнодын хялганат шарилжид бүлгэмдлийн ургамал ургана.

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дагуу дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгэв.

1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт.

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Биелэлт, үр дүн	Тайлбар
	Тоосжилтыг хяналтыг тоосжилт үүсэх эх үүсвэрүүд болон ажлын байран дээрээ тогтмол хийж ихэссэн үед нь холбогдох арга хэмжээ авч байх	 	Салхи, шуургатай үед тоос шороо зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс их байгаа зам талбай, овоолгуудыг услах, Тоосгүйжүүлэлтийг багасгах зорилгоор үйлдвэрийн талбайд 2100 мод тарьж, усны 5тонны машинаар өдөрт 2-3 удаа зам талбайг услаж, 2443М ² талбайг зүлэгжүүлэн ажиллаж байна.

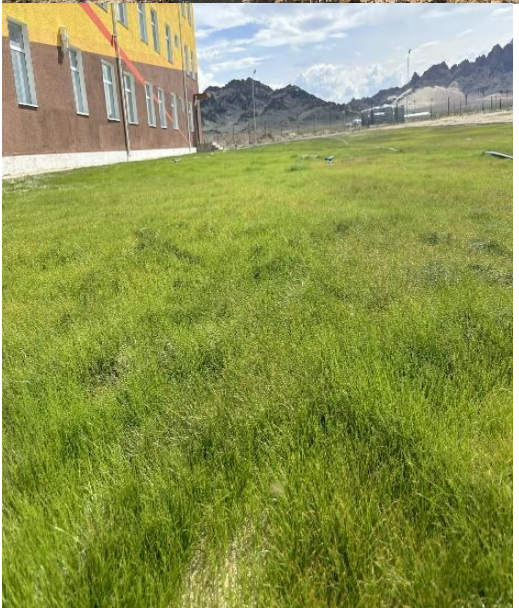
	Тоосжилт, хийн хаягдлыг шүүх шүүлтүүрийг үйлдвэрийн бохирдуулагч эх үүсвэрүүдийн ойролцоо суурилуулах, байнгын ажиллагааг хангах	 Үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжүүдийн тоосжилт үүсэж болзошгүй газруудад ханцуйт шүүлтүүр суурилуулах ажлыг хийж гүйцэтгэв. Ханцуйт фильтр нь технологийн үйл ажиллагаанд хий болон агаартай холилдсон тоосыг шаталбар тус бүр дээр маш нарийн шүүж, ус агаарын фильтрийг цаг тухайд нь сольсон нөхцөлд тоосыг 99 шүүж цэвэршүүлдэгээрээ давуу талтай сүүлийн үеийн дэвшилтэт төхөөрөмж юм. Мөн Grate cooler RTLF-1200 Бидний сонгосон чулуунцарын хөргүүр нь 1450-1550 градусын температуртай халуун хийг хаялгүйгээр дахин ашигладаг. Тус төхөөрөмж нь агаарт нүүрсний хий болох угаарын буюу нүүрсний хүчлийн дутуу ислийг хаядаггүй давуу талтай шүүлтүүрүүдийг суурилуулсан.
--	---	---

	Төсөлд хэрэглэгдэж буй тээврийн хэрэгслүүд оношилгоог тогтмол хийлгэх		Үйлдвэр дээр хэрэглэгдэж байгаа тээврийн хэрэгслүүдийн оношилгоо засварыг цаг тухайд нь хийж, эвдрэл гэмтлийг тогтмол засварлан ажилладаг.
	Тээвэрлэлт хийх замыг тогтмол хугацаанд усалж, чийглэх замаар тоос босохыг багасгах		Үйлдвэрийн үндсэн түүхий эд болох шохойн чулуун ордоос Эко цементийн үйлдвэр хүртэлх сайжруулсан зам, үйлдвэр доторх замуудыг сул шороо босохоос сэргийлж, өдөр бүр 2-3 удаа услуулж агаарын чанарт нөлөөлөх нөлөөллийг арилгасан болно
Хөрсөн бүрхэвч газрын гадарга			

Тээвэрлэлтийн улмаас хөрсний эвдрэл үүсэх	Барилгын материал зөөх болон бусад үйл ажиллагаанд тээврийн хэрэгсэл нь тогтсон маршрутын дагуу тээвэрлэлт хийх, тэмдэгжүүлэлт хийх		Үйлдвэрийн бүх талбайд тээврийн хэрэгсэлтэй хамааралтай бүх тэмдэг тэмдэгжүүлэлт хийгдэж, үйлдвэр дотор явж байгаа тээврийн хэрэгсэлүүд тогтсон маршрутын дагуу тээвэрлэлтыг явуулж байна.
Усан орчин			
Үерт автахаас сэргийлэх	Үерийн ус цуглуулах сан байгуулах, тоосжилт дарах зорилгоор хэрэглэх, үерээс хамгаалах далан байгуулах		Үер усны байгалийн гамшгаас урьдчилан сэргийлж 350 м урт үерийн далан байгуулж, далан орчмоор хуримтлагдсан хог хаягдлыг тогтмол цэвэрлэж байна.
	Ус ашиглалтын гэрээг холбогдох орон нутгийн болон	Ховд аймгийн БОАЖГ, Хар нуур-Ховд голын сав газрын захиргаанаас худаг устай холбоотой бүх зөвшөөрлийг зохих журмын дагуу гаргуулан авч ус ашиглах гэрээ байгуулж, төлбөрийг нь	Гэрээг хавсаргав.

	бусад холбогдох байгууллагатай хийж баталгаажуулах, төлбөрийг цаг тухай бүр төсвийн дансанд оруулах	төсвийн төвлөрүүлэв. дансанд	
Удирдлага, зохион байгуулалтын талаар авах арга хэмжээ			
	Байгаль орчныг хамгаалах, үйлдвэрлэлийн осол, гал түймэр, усны аюул мэтийн гэнэтийн ослоос урьдчилан сэргийлэх, осол гарсан тохиолдолд шуурхай хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах талаар сургалт зохион байгуулах	 	Үйлдвэрийн ажилчидтай долоо хоног бүрийн Лхагва гарагт ХАБ, байгаль орчноо бохирдуулахгүй хог хаягдлаа хогийн саванд хаяж хэвших, орчин тойрноо цэвэр цэмцгэр байлгах, гал түймэр гарсан тохиолдолд хэрхэн арга хэмжээ авах, галын хор хэрхэн ашиглах зэрэг сургалт үзлэгийг тогтмол хийж хэвшил болгосон.

2. Орчны тохижилт, нөхөн сэргэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Биелэлт, үр дүн	Тайлбар
Агаар цэвэршүүлэх, дуу чимээ намсгах, тоосжилтыг бууруулах, Гадаад орчны үзэмжийг нэмэгдүүлэх	Үйлдвэрийн барилга байгууламжийн хажуу талын засмал зам дагуу шар хуайс, хайлаас, бургас, улиас зэрэг мод бутыг тарих, Агаар цэвэршүүлэх, дуу чимээ намсгах, тоосжилтыг бууруулах, арга хэмжээ авах	 	Жил бүрийн 5, 10 дугаар сарын 2 дахь долоо хоногийн амралтийн өдрөөр явагддаг “Бүх нийтээр мод тарих” хөдөлгөөн орон даяар өрнөж байгаа тул тус үйлдвэрийн ажилчид зам дагуух хашилт хамгаалалттай талбайдаа 240ш улиас, 100ш хайлаас, нийт 340ш мод тарьж, үйлдвэрийн 8 тонны усны машинаар цэнэг усалгааг нь хийж гүйцэтгэлээ.

3. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө
Төслийн талбайд хийгдсэн археологи, палеонтологийн судалгаагаар тухайн газарт ямар нэгэн түүх, соёлын дурсгалт зүйлс илрээгүй. Барилгын ажлын явцад түүх, соёлын дурсгалт зүйлс олдвол барилгын ажлыг түр зогсоож, зохих байгууллагад мэдэгдэж, түүх соёлын дурсгалт зүйлсийг хамгаалах ажлыг зохион байгуулах болно.

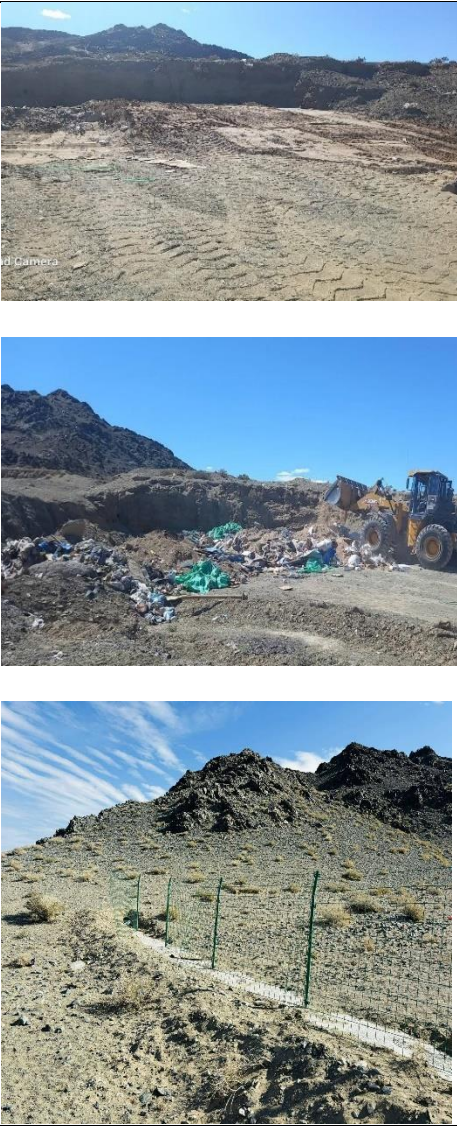
4. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Биелэлт, үр дүн	Тайлбар
Техник технологийн болзошгүй гэмтлээс шалтгаалсан осол	Техник, технологийн аюулгүй байдлыг тогтмол шалгах, хянах	Техниктэй ажиллах аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг боловсруулан мөрдлөгө болгон ажиллаж байгаа.	ХЭМААБО хэлтсийн ХАБ инженерүүд өдөр өдөр бүр АА-ны зааварчилгааг өгч, хяналт тавин ажиллаж байна.
Болзошгүй гал түймэр, байгалийн гамшиг	Гал унтраах багаж хэрэгсэл байрлуулах, галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар сургалт зохион байгуулах	 	2024 оны 2, 3-р улиралд галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаарх сургалтыг шинээр орж ирж байгаа ажилчдад явуулж, давтан зааварчилгааг 7 хоног бүр өгч байна.
Ажилчид үйлдвэрийн болон бусад өвчин эмгэг тусах	Эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулах	2024 оны 05 сарын 10-13-ны хооронд нийт 197 ажилтан нарийн мэргэжлийн эмч нарын үзлэгт хамрагдан эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг хамрагдлаа.	2024 оны 2-р улиралын төлөвлөгөөний дагуу Үйлдвэрийн нийт ажилчдын 70 хувийг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг хамруулсан.

5. Хог хаягдал менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Болзошг үй сөрөг нөлөөлө л	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Биелэлт, үр дүн	Тайлбар
Ахуйн хог хаягдал	Хаягдал бохир ус, хатуу хог хаягдал, шингэн хаягдлыг зориулалтын цэгт ачуулж хэвших, бие засах газрыг стандартад нийцүүлэн барьж ариутгал, халдваргүйжүүлэлт ийг тогтмол хийх	 	2024 оны 06, 07, 08-р саруудад албан тасалгаанууд болон ажилчдын байр, бие засах газрууд зэрэг 206 м2 талбайд шавж, мэрэгч устгагч, ариутгалын бодис цацаж ариутгал хийв. Мөн хогийн түр цэгүүд, бие засах газруудад нийт 130м2 талбайд хлораминээр ариутгал хийлгэв. Стандартад хангасан бие засах газар шинээр 2-ыг барьж, ашиглалтад оруулсан ба Үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас гарсан хаягдал бохир усыг гэрээгээр ховд аймгийн төв цэвэрлэх байгууламжид нийлүүлж байна .
Барилгын хог хаягдал	Барилгын суурь тавих, барилга		Буянт сумтай 2024 онд хог хаягдлын гэрээ байгуулж, Бари

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

	барих, засварлах, болон үйлдвэрээс үүсэх байгальд хор нөлөөгүй хог хаягдлыг Буянт сумтай гэрээ байгуулан тогтоосон цэгт төвлөрүүлэх, булж нөхөн сэргээлт хийх		лга болон үйлдвэрээс гарсан хог хаягдлыг үйлдвэрийн дотоод зардлаар гэрээнд заагдсаны дагуу шинээр гаргасан цэгт төвлөрүүлж, далдлан булах буюу ландпиллийн аргаар тэгшлэн булах, нөхөн сэргээх зэрэг ажлуудыг тогтмол явуулж, хогийн цэгийг хашаалж камержуулсан тайлан мэдээг холбогдох газруудад нь хүргүүлсэн. /Гэрээг хавсаргав/
--	--	---	---

6. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт

Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Биелэлт, үр дүн	Тайлбар
Агаарын бохирдлын (NO2, SO2, CO) шинжилгээ	Төсөл хэрэгжих талбайд хяналтын 3 цэг сонгох		Ховд аймгийн Цаг уур орчны шинжилгээний газраар тоосжилт ихтэй гэсэн 3 цэг т

Тоос, PM10, PM 2.5, нийт тоосонцор			зориулалтын багажаар 24 цагийн хэмжилт хийлгэхэд хэвийн түвшинд байна гэсэн дүгнэлт гарсан. /дүгнэлтийг хавсаргав/
Дуу чимээ, шуугианы түвшин			
Хөрсөн бүрхэвч			
Хөрсний эвдрэл, бохирдол Хүнд металлууд: Pb, As, Ni, Cd, Zn, Cu, Нефть	Хөрсний бохирдлыг хянаж болохуйц тогтмол цэг	Хөрсний ерөнхий шинжилгээг Ховд аймгийн Цаг уур орчны шинжилгээний газраар хийлгэсэн. Хүнд металлын шинжилгээг мөн дээрх байгууллагаар дамжуулан Улаанбаатар хотод хийлгэсэн. Нийт 2 цэгээс дээж авч 2 төрлийн шинжилгээ хийлгэхэд хөрсний бохирдол илрээгүй болно	Шинжилгээний дүнг хавсаргав.
Агрохимийн үзүүлэлтүүд: pH, ялзмагийн хэмжээ, NO3, SO4, P2O5, NH4хэмжээ, NO3, SO4, P2O5, NH4			
Усны хяналт, шинжилгээ			

Усны түвшин, Усны чанар pH, ууссан нийт давс (жингийн аргаар), усны ерөнхий болон хүнд металлын шинжилгээ	Унд ахуйн усыг хангаж буй 2 гүний худаг 516-р байр усны тоолуур байрлаж байна. Манай компани нь жилд 21006 М³ ус зарцуулдаг. 30-р барилга өдөрт 10М³ ус хэрэглэж, үйлдвэрийн хэрэглээнд хоногт 38М³ ус зарцуулагдаж байна.	 	Үйлдвэрлэл, унд ахуйн зориулалтаар ашиглаж байгаа 1, 2-р худгийн усны шинжилгээг Ховд аймгийн МХГ-ын итгэмжлэгдсэн лабораторид хийлгэж, унданд хэрэглэж болно гэсэн дүгнэлт гаргуулсан. Мөн 1, 2-р худгийн гадна талаар төмөр хашаа татаж, хүн малаас хамгаалан эрүүл ахуйн бүс тогтоов. Усны тухай хуулийн 30.1.4. Ус авах цэг, газар доорх усны цооног, шугам хоолой бүрийг тоолууржуулна гэсний дагуу үйлдвэрийн усны 1, 2-р цэгүүдийг тоолууржуулах ажлыг хийж гүйцэтгэв. /Шинжилгээний хариу, тоолуурын зургийг хавсаргав/
Эрүүл Ахуйн хяналт- шинжилгээ			
Хоол хүнсний зүйлийн эрүүл ахуй, ариун цэврийн шинжилгээ	Ажилчдын хоолны газарт	Ховд аймгийн МХГ-ыг итгэмжлэгдсэн лабораторид хоол болон усны дээжийн шинжилгээ хийгдсэн.	Шинжилгээний хариуг хавсаргав
Нийт ажилчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулах	Нийт ажиллагсад	2024 оны 06 сарын 18-наас 08 сарын 25-ны хооронд нийт 58 ажилтан эрүүл мэндийн үзлэгт бүрэн хамрагдсан.	

7. Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Биелэлт, үр дүн	Тайлбар
Ан амьтанг хайрлан хамгаалах	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд		Хар ус нуурын байгалийн цогцолборт газар махчих шувуудад зориулан шувуу суулгах шон бэлтгэх ажлыг хийж гүйцэтгэсэн.
Хог хаягдал цэвэрлэх	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд		Хөх булангаас Тахиан байр хүртэлх замын 2 талын хогийг цэвэрлэв.
ЕБС экологийн боловсрол олгох	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд		ЕБС-ийн хүүхдүүдэд экологийн боловсрол олгох сургалт зохион байгуулав.

8. Буянт суманд хийж хэрэгжүүлсэн ажил

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Биелэлт, үр дүн	Тайлбар
Байгалийн унаган төрхийг хайрлан хамгаалах	Байгалийн унаган төрхийг хайрлан хамгаалах		“Эхийн Хужиртын Эх Булаг”, “Дам усны Булаг” нэртэй 2 булгийн бүрэн тохижуулж дуусан Засаг даргын тамгын газарт хүлээлгэн өгөх өгсөн Ажил хүлээлцсэн акт хавсаргав.
Хог хаягдалын устгаж орчинг цэвэрлэв	Камержуулсанаар хогийн цэгээс өөр газар хог хаяхгүй болов		Буянтгийн хогийг цэгийг хашаалж камержуулав. Ажил хүлээлцсэн акт хавсаргав.
Зам талбайг цэвэрлэв			Буянтгийн хогийн цэгрүү явах замыг хусч машин явахад хялбар болгов.

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

9. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

БОМТ, БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Биелэлт, үр дүн	Тайлбар
Ховд аймгийн Буянт сумын иргэд	Жилийн тайланг танилцуулах	Жилийн тайлангаа Буянт сумын ИТХ, Засаг даргад албан тоотоор хүргүүлэв.	
Аймгийн БОАЖГ	Жилийн тайланг хүргүүлж танилцуулга хийх ба санал авах	Хуулийн хугацаанд тайлангаа албан бичгээр болон цахимаар хүргүүлсэн.	
БОАЖЯ	Тухайн жилийн тайланг боловсруулан хүргүүлж дараагийн жилийн төлөвлөгөөнд санал авч төлөвлөгөөг батлуулна.	Хуулийн хугацаанд хүргүүлнэ.	

ДҮГНЭЛТ

“Вестерн Холд” ХХК нь “Ховд Эко Цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэр төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчин, нийгэм эдийн засаг, оршин суугчдын эрүүл мэндэд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг тодорхойлох, үнэлэх, сөрөг үр дагавар, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, зайлсхийх, бууруулах, арилгах арга хэмжээг тогтоох зорилгоор 2024 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 сарын 29-ны өдрийн А/618 дугаар тушаалын дагуу боловсруулан биелэлтийг ханган ажиллав.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь Ховд аймгийн Буянт сумын Норжин-Хайрхан багийн нутаг Шохойт болон Цахирын ордын нөөцөд тулгуурлан 20 га талбайд үйлдвэрлэлийн технологи, тоног төхөөрөмж, нэмэлт эрдэс түүхий эдүүдийг ашиглан ОРС 32.5 42.5 52.5 маркийн өндөр чанарын портландцемент үйлдвэрлэхэд оршино.

“Вестерн Холд” ХХК нь 2024 онд цементийн үйлдвэрийн барилгын ажлууд үргэлжлэн явуулахаар төлөвлөсөн бөгөөд барилгын ажлын явцад хөрс болон газрын гадарга эвдрэлд орж, барилгын материал тээвэрлэлт болон бусад тээвэрлэлтийн үйл ажиллагааны улмаас тоосжилт ихдэх төлөвтэй байна. Иймд олон салаа зам гаргахгүй сайжруулсан ганц зам маршрутын дагуу тээвэрлэлт хийлгэж, агаар орчны, тоосжилтын мониторингийг тухай бүрд нь тогтмол хийж байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулан ажиллав.

Албан тоот, түүний хавсралтууд:

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2013 оны 12 дугаар сарын 20 өдрийн А-367 тоотушаалын хавсралт		
БАТЛАВ ХОВД АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ  Б.ЦОГЗОЛМАА	БАТЛАВ “ВЕСТЕРН ХОЛД” ХХК-НИЙ ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Б.ЭНХБАТ	
УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ		
2024 оны 12 дугаар сарын 11	Дугаар 13	Ховд хот
Нэг. Ерөнхий зүйл		
Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 28.7, 29.1 заасны дагуу Хар нуур-Ховд голын сав газрын захиргааны гаргасан 2024 оны 09 дүгээр сарын 06-ны өдрийн 15 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт, Ховд аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын даргын олгосон 2024 оны 12 дугаар сарын 11-ний өдрийн А/71 дугаартай ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн: Ус ашиглуулагчийг төлөөлж: Ховд аймаг Байгаль орчны газрын Ус, усны нөөц хамгаалал, зохистой ашиглалтын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Б.Мөнхдолгор, Ус ашиглагчийг төлөөлж Улаанбаатар хот, Сонгинохайрхан дүүрэг, 38-р хороо, Хүнсчидийн гудамж, Нью Прогресс группын байр, 1611002075 улсын бүртгэлийн дугаар, 4065115 регистрийн дугаартай “Вестерн холд” ХХК-ний гүйцэтгэх захирал Б.Энхбат нар ус ашиглах талаар тохиролцон энхүү гэрээг 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.		
Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл		
2.1.Ус ашиглах зориулалт: Цемент үйлдвэрлэх 2.2.Ашиглах усны хэмжээ: 2.2.1.унд-ахуй, м³/хоног: 16956 м³/жил 2.2.2.үйлдвэрлэл, м³/хоног: 4050 м³/жил Нийт 21006 м³ 2.3.Усны чанар, найрлага: Усанд ямар нэг хүнд металл илрээгүй, Cr, Pb, Cd, Ni, Zn-н байх ёстой стандарт түвшиндээ байна. Унд ахуйд ашиглах усны дээжийн үзүүлэлт,		

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт


**ХОВД АЙМАГ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
ГАЗРЫН ДАРГЫН ТУШААЛ**

2024 оны 12 сарын 11 өдөр Дугаар 8/71 Ховд

Ус ашиглуулах зөвшөөрөл олгох тухай

Усны тухай Монгол улсын хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.27 дэх заалтыг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Хар нуур-Ховд голын сав газрын 2024 оны 09 дүгээр сарын 06-ны өдрийн 15 дугаартай дүгнэлт, “Вестерн холд” ХХК-ний шохойн чулуу олборлох зориулалтаар 21006 м³ усыг 1 жилийн хугацаанд ашиглахыг зөвшөөрсүгэй.

2. Ус ашиглалтын байдалд хяналт тавьж, шохойн чулуу олборлох зориулалтаар ашиглах 21006 м³ усанд ногдуулсан усны төлбөр болох 3158462 /Гурван сая нэг зуун тавин найман мянга дөрвөн зуун жаран хоёр / төгрөгийг Ховд аймгийн төрийн санд төвлөрүүлж ажиллахыг “Вестерн холд” ХХК-ний гүйцэтгэх захирал /Б.Энхбат/-д үүрэг болгосугай.

3. Ус ашиглагчтай гэрээ байгуулах, эрхийн бичиг олгох, усны ашиглах боломжит нөөц, ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавьж ажиллахыг Байгаль орчны газрын ус, усны нөөц хамгаалал, зохистой ашиглалтын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн /Б.Мөнхдолгор/, Буянт сумын Засаг даргын Тамгын газрын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч нарт үүрэг болгосугай.

4. Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 5 дахь заалт, 30 дугаар зүйлийн 1, 5, 6 дахь заалтуудын дагуу ус ашиглагчийн үүрэг, ус ашиглагчид тавигдах шаардлагыг ханган ажиллах, усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ тайланг 2024 оны 12 дугаар сарын 20-ны дотор Байгаль орчны газарт ирүүлэхийг “Вестерн холд” ХХК-ний гүйцэтгэх захирал /Б.Энхбат/-д даалгасугай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ч.НЭРГҮЙ



заалтууд нь уух усны зөвшөөрөгдсөн хэмжээнд байгаа тул усыг хэрэглэж болно гэсэн дүгнэлт гарсан.

2.4. Усны эх үүсвэрийн:

Байршил: Ховд аймаг, Буянт сум нь Хар нуур-Ховд голын сав газарт хамаарна.

Солбицол:

З.у	Х.ө
91°44'420''	48°06'36.8''

Барилга байгууламж: 2 ш гүний өргөмдмөл худагтай.

Тоног төхөөрөмжийн нэр, марк:

Хүчин чадал:

2.5. Хаягдал усны:

Хэмжээ: 16956 м³

Стандартын шаардлага: БОАЖСайдын 2013 оны А/156 тоот тушаалаар батлагдсан “Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”-д зааснаар Ус ашиглагч, хэрэглэгч нь цэвэр болон хаягдал усны тоолууртай байх бөгөөд тоолууржуулах ажлын зардлыг хариуцдаг ба ус, усан орчин ашиглан үйл ажиллагаа явуулж буй иргэн, аж ахуйн нэгжүүдэд ус ашигласны төлбөр тооцоход тоолуурын заалтыг үндэслэл болгох заалтыг хэрэгжүүлээгүй тул цэвэр усны ашигласан хэмжээгээр ус ашиглаж бохирдуулсанд тооцов.

2.6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ.

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Барилга хот байгуулалтын сайдын хамтарсан 2019 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн “Хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын жишиг хэмжээг тогтоох тухай” А/816/218 тушаалаар батлагдсан хэмжээг үндэслэн:

Органик бодис, кг: 0.8 кг/м³ /Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч/

2.7. Бохир ус цэвэрлэх барилга байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин: Барилга байгууламж байхгүй. Үйлдвэрээс гарсан усыг хаягдал усыг хөрсөнд нэвчүүлэн шингээдэг. Ахуйн хэрэглээнээс үүдэлтэй бохир усыг “Шим ус” ОНӨААТҮГ-т нийлүүлдэг.

2.8. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ: Үйлдвэрлэлийн ойролцоох байгалийн нөөцийг бохирдохоос хамгаалах, нөхөн сэргэх нөхцлийг бүрдүүлж ажиллах шаардлагатай.

2.9. Усны тоолуурын:

Төрөл, нэр, дугаар: Худаг тоолууртай

2.10. Ус ашигласны нэгж төлбөрийн хэмжээ: 3158462 төгрөг

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

2.11.Хаягдал усан дахь нэгж бохирдуулах бодист ногдох төлбөрийн хэмжээ:
2024 онд ашиглах усны төлбөр – 678240 төгрөг

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг

Гэрээ байгуулагч талууд нь Усны тухай хуулийн 7.5, 10.1.18, 13.1.1, 13.1.5, 18.1.4, 19.1.2, 19.1.4, 26.1, 30.1, 30.2, 31.1-д заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

Дөрөв. Бусад

4.1.Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

4.2.Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл, хаягдал усны талаарх дүгнэлт, хаягдал ус зайлуулах зөвшөөрөл нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.

4.3.Гэрээний биелэлтийг жил бүр дүгнэж, тэмдэглэл үйлдэнэ.

4.4.Талуудын тохиролцооноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.

4.5.Гэрээг дор дурдсан үндэслэлээр хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.

4.5.1.ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн;

4.5.2.аль нэг тал татан буугдсан бол

4.6.Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

УС АШИГЛУУЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

УС, УСНЫ НӨӨЦ ХАМГААЛАЛ,
ЗОХИСТОЙ АШИГЛАЛТЫН АСУУДАЛ
ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН

 Б.МӨНХДОЛГОР

ХАЯГ: Ховд аймаг, Жаргалант сум,
Наран баг

УТАС: 99715971

УС АШИГЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

"ВЕСТЕРН ХОЛД" ХХК-НЫ ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРАЛ Б.ЭНХБАТ

ХАЯГ: Улаанбаатар хот,
Сонгинохайрхан дүүрэг, 38-р хороо,
Хүнсчидийн гудамж, Нью Прогресс
группын байр

УТАС: 70172238, 99089014

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт



ХОВД АЙМАГ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
ГАЗРЫН ДАРГЫН ТУШААЛ

2024 оны 12 сарын 11 өдөр

Дугаар 8/71

Ховд

Ус ашиглуулах зөвшөөрөл олгох тухай

Усны тухай Монгол улсын хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.27 дэх заалтыг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Хар нуур-Ховд голын сав газрын 2024 оны 09 дүгээр сарын 06-ны өдрийн 15 дугаартай дүгнэлт, “Вестерн холд” ХХК-ний шохойн чулуу олборлох зориулалтаар 21006 м³ усыг 1 жилийн хугацаанд ашиглахыг зөвшөөрсүгэй.
2. Ус ашиглалтын байдалд хяналт тавьж, шохойн чулуу олборлох зориулалтаар ашиглах 21006 м³ усанд ногдуулсан усны төлбөр болох 3158462 /Гурван сая нэг зуун тавин найман мянга дөрвөн зуун жаран хоёр / төгрөгийг Ховд аймгийн төрийн санд төвлөрүүлж ажиллахыг “Вестерн холд” ХХК-ний гүйцэтгэх захирал /Б.Энхбат/-д үүрэг болгосугай.
3. Ус ашиглагчтай гэрээ байгуулах, эрхийн бичиг олгох, усны ашиглах боломжит нөөц, ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавьж ажиллахыг Байгаль орчны газрын ус, усны нөөц хамгаалал, зохистой ашиглалтын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн /Б.Мөнхдолгор/, Буянт сумын Засаг даргын Тамгын газрын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч нарт үүрэг болгосугай.
4. Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 5 дахь заалт, 30 дугаар зүйлийн 1, 5, 6 дахь заалтуудын дагуу ус ашиглагчийн үүрэг, ус ашиглагчид тавигдах шаардлагыг ханган ажиллах, усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ тайланг 2024 оны 12 дугаар сарын 20-ны дотор Байгаль орчны газарт ирүүлэхийг “Вестерн холд” ХХК-ний гүйцэтгэх захирал /Б.Энхбат/-д даалгасугай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ч.НЭРГҮЙ



“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт



ХОВД АЙМАГ
УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ

84140 Ховд, Ховд аймаг

Утас/факс 7043-2307

2024.10.02 № 332

танай _____ -ны № _____ -т

ВЕСТЕРН ХОЛД ХХК-Д

Танай компаниас ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу
Ховд эко цементний үйлдвэрийн талбайн орчимд
агаар, хөрсний шинжилгээ хийж дүнг хүргүүлэв.

Хавсралт 3 хуудастай.

ДАРГА

А.ЭНХЗАЯА



Toot-A/5 2024

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт



3-дугаар цэг агаарын шинэжилгээ: Авто засвар пост-3

Д/д	Сар өдөр	Цэгийн нэр	Кординат	Тодорхойлох үзүүлэлтүүд	Шинжилгээний дүн	MNS4585:2016 стандарт			
1	2024 оны 09 -р сарын 24-25 -ны өдөр	3-р цэг Авто засвар пост-3	N 48° 06' 04.4" E 91° 44' 57.2"	Хүхэрлэг хий (SO ₂) мг/м ³	0.015	0.450			
2				Азотын давхар исэл (NO ₂) мг/м ³	0.035	0.200			
3				Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл (CO) мг/м ³	2.92	60.0			
4				Тоосны шинжилгээний дүн					
5				Тоос мг/м ³	Утга	PM-10 тоос	PM-10 /давсан хувь/	PM-2.5 тоос	PM-2.5 /давсан хувь/
6					Дундаж	4.702	47.0%	2.009	40.2%
7					Их	6.060	-	1.056	-
8					Бага	2.902	-	0.707	-
9				Тоосны стандарт		0.100	-	0.050	-

4-дүгээр цэг: Авто засвар-301 /шинэ цэг/

Д/д	Сар өдөр	Цэгийн нэр	Кординат	Тодорхойлох үзүүлэлтүүд	Шинжилгээний дүн	MNS4585:2016 стандарт			
1	2024 оны 09 -р сарын 24-25 -ны өдөр	4-р цэг Авто засвар-301		Хүхэрлэг хий (SO ₂) мг/м ³	0.014	0.450			
2				Азотын давхар исэл (NO ₂) мг/м ³	0.040	0.200			
				Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл (CO) мг/м ³	4.04	60.0			
3				Тоосны шинжилгээний дүн					
4				Тоос мг/м ³	Утга	PM-10 тоос	PM-10 /давсан хувь/	PM-2.5 тоос	PM-2.5 /давсан хувь/
5					Дундаж	0.452	4.5%	0.109	2.2%
6					Их	0.732	-	0.304	-
7					Бага	0.072	-	0.024	-
8	Тоосны стандарт		0.100	-	0.050	-			

СОРЬЦ АВЧ, ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:
БОШЛ-ИЙН ИНЖЕНЕР *Т. Саломло* Б.СЭЛЭНГЭ
БОШЛ-ИЙН ИНЖЕНЕР *Б.Нансалмаа* Б.НАНСАЛМАА
ХЯНАСАН:
ХЭЛТСИЙН ДАРГА *[Signature]* Ц.ДЭЛГЭР

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт



**“ВЕСТЕРН ХОЛД” ХХК-Д ХОВД АЙМГИЙН БУЯНТ СУМЫН НУТАГТ
ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА ХОВД ЭКО ЦЕМЕНТНИЙ ҮЙЛДВЭРИЙН
ТАЛБАЙН ОРЧИМД ХИЙГДСЭН АГААРЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН**

1-дүгээр цэг агаарын шинэжилгээ: Авто пүү

2024.09.23-24

Д/д	Сар өдөр	Цэгийн нэр	Кординат	Тодорхойлох үзүүлэлтүүд		Шинжилгээний дүн	MNS4585:2016 стандарт		
1	2024 оны 09 -р сарын 23-24 -ны өдөр	1-р цэг Авто пүү	N 48° 06' 17.3" E 91° 44' 41.2"	Хүхэрлэг хий (SO ₂) мг/м ³		0.013	0.450		
2				Азотын давхар исэл (NO ₂) мг/м ³		0.032	0.200		
				Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл (CO) мг/м ³		6.04	60.0		
3				Тоосны шинжилгээний дүн					
4				Тоос мг/м ³	Утга	PM-10 тоос	PM-10 /давсан хувь/	PM-2.5 тоос	PM-2.5 /давсан хувь/
5					Дундаж	1.850	18.5%	0.768	15.4%
6					Их	2.350	-	0.956	-
7					Бага	0.052	-	0.032	-
8	Тоосны стандарт		0.100	-	0.050	-			

2-дугаар цэг агаарын шинэжилгээ: Усан сангийн станц-281

Д/д	Сар өдөр	Цэгийн нэр	Кординат	Тодорхойлох үзүүлэлтүүд	Шинжилгээний дүн	MNS4585:2016 стандарт			
1	2024 оны 09 -р сарын 23-24 -ны өдөр	2-р цэг Усан сангийн станц-516	N 48° 06' 12.4" E 91° 44' 52.0"	Хүхэрлэг хий (SO ₂) мг/м ³	0.012	0.450			
2				Азотын давхар исэл (NO ₂) мг/м ³	0.020	0.200			
3				Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл (CO) мг/м ³	1.34	60.0			
4				Тоосны шинжилгээний дүн					
5				Тоос мг/м ³	Утга	PM-10 тоос	PM-10 /давсан хувь/	PM-2.5 тоос	PM-2.5 /давсан хувь/
6					Дундаж	0.211	2.1%	0.139	2.8%
7					Их	0.409	-	0.200	-
8					Бага	0.053	-	0.024	-
9				Тоосны стандарт		0.100	-	0.050	-

“Ховд эко цемент” баруун бүсийн цементийн үйлдвэрийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт



**“ВЕСТЕРН ХОЛД” ХХК-Д ХОВД АЙМГИЙН БУЯНТ СУМЫН НУТАГТ
ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА ХОВД ЭКО ЦЕМЕНТНИЙ ҮЙЛДВЭРИЙН
ТАЛБАЙН ОРЧИМД ХИЙГДСЭН ХӨРСНИЙ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН**

2024.09.25

1-дүгээр цэг хөрсний шинжилгээ: Авто засвар пост-3 /хуучин цэг/

Д/д	Сар өдөр	Цэгийн нэр	Корди нат	Тодорхойлох үзүүлэлтүүд	Шинжилгээний дүн	MNS3297:2019 стандарт
1	2024 оны 09-р сарын 24-ны өдөр	Цементний үйлдвэрийн механикийн хэсэг /авто засвар-301/	N 48° 06' 04.4" E 91° 44' 57.2"	Хөрсний орчин /рН/	6.21	-
2				Цахилгаан дамжуулах чанар /ЕС/	189.4	-
3				Хөрсний чийг	0.12	-
4				Хөрсний ялзмаг	22.15	-
5				Аммонийн азот (NH ₄) мг/м ³	0.13	160 мг/кг
6				Нитратын азот (NO ₃) мг/м ³	15.360	130 мг/кг
7				Сульфатын ион (SO ₄)	281.0	-
8				Фосфор (PO ₄) мг/м ³	8.944	-

2-дугаар цэг хөрсний шинжилгээ: Худагийн орчим /шинэ цэг/

Д/д	Сар өдөр	Цэгийн нэр	Корди нат	Тодорхойлох үзүүлэлтүүд	Шинжилгээний дүн	MNS3297:2019 стандарт
1	2024 оны 09-р сарын 25-ны өдөр	Цементний үйлдвэрийн Худагийн орчим		Хөрсний орчин /рН/	6.81	-
2				Цахилгаан дамжуулах чанар /ЕС/	167.9	-
3				Хөрсний чийг	0.11	-
4				Хөрсний ялзмаг	15.36	-
5				Аммонийн азот (NH ₄) мг/м ³	68.90	160 мг/кг
6				Нитратын азот (NO ₃) мг/м ³	9.120	130 мг/кг
7				Сульфатын ион (SO ₄)	94.1	-
8				Фосфор (PO ₄) мг/м ³	2.494	-

СОРЬЦ АВЧ, ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:

БОШЛ-ИЙН ИНЖЕНЕР *Б. Сэлэнгэ* Б.СЭЛЭНГЭ
БОШЛ-ИЙН ИНЖЕНЕР *Б. Нансалмаа* Б.НАНСАЛМАА

ХЯНАСАН:

ХЭЛТСИЙН ДАРГА *[Signature]* Ц.ДЭЛГЭР